

Tema i

Sogndal Studentbarnehage

2019/2020

Inkluderande leikemiljø

IBOS (inkluderande barnehage- og skulemiljø) er ei nasjonal satsing som «jobber med tema som læringsmiljø, forebygging, avdekking og håndtering av mobbing, samt regelverk, ledelse og organisasjonsutvikling.» (<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/nasjonale-satsinger/tilbud-om-kompetanseutvikling-miljo-og-mobbing/eksterne-veiledere-laringsmiljoprojektet/>)

Sogndal studentbarnehage vil i år arbeida med temaet inkluderande leikemiljø. Ifølge Rammeplan for barnehagar (2017) skal barnehagen fremja eit inkluderande og stimulerande miljø kor alle barn skal oppleva å bli sett og kan delta i lek. For at Sogndal studentbarnehage skal bidra til eit inkluderande leikemiljø vil me blant anna:

- Ha vennskapsveke (Sjå studentbarnavisa)
- Leikegrupper (Sjå studentbarnavisa)
- Samspelsmetoden dialog (sjå årsplan)
- Marte Meo rettleiingsmetode (sjå årsplan)
- Prosjektdagar våren 2020 (sjå studentbarnavisa)

Rammeplanen for barnehagar (2017, s.) seier at «miljøet skal støtte opp om lyst til å leike, utforske, lære og meistre», og barnehagen arbeidar på denne måten med å utvikle leikesoner i barnehagen med t.d. kuber med ulike tema, duplobord, ha tema som inspirera til leik. Det er viktig at barnehagen legg til rette for at barna har reiskapar til å leike med, men og at den vaksne er til stades, støttar opp og hjelper barn i leik. Barn må øve opp dugleik i å opprette og halde på eit vennskap, og til dette treng barna hjelp til å utvikle ferdigheitene. Personalet må derfor vera til stades der barna leikar for å hjelpe dei til å utvikle ferdigheiter i å inngå kompromiss, løyse konflikhtar, ta kontakt med andre på ein positiv måte, og kunne sjå viktigheita av å inkludera andre barn.

Psykisk helse

Dette barnehageåret vil psykisk helse framleis vera eit satsingsområde i Sogndal kommune og regionen elles. Satsingsområde er forankra i strategiplanen for Sogndal kommune (2013-2021).

<http://www.sogn.regionraad.no/getfile.php/3715814.1687.rpyufpeycf/Regional+plan+psykisk+helse.pdf>

I strategiplanen omtalar ein «psykisk helse som ein positiv ressurs og legg vekt på at miljøet er ein avgjerande faktor i barn og unge si utvikling av psykisk helse. Sunn psykisk helse dannar grunnlaget for trivsel, læring og deltaking. Psykisk helse handlar om evna til å tola og handtera kvardagslivet si blanding av medgang og motgang, og til å fungera i samspel med andre» (ref. plan for psykisk helse s: 3)

I Rammeplanen står det i kapittelet om barnehagen sitt verdigrunnlag, at personalet skal fremje livsmeistring, psykisk helse og ei kjensle av eigenverd. Desse tre punkta har grobotn i voksten – barn relasjonen, positive og nære relasjonar mellom barn og vaksne er av stor betydning for utviklinga av sjølvkjensle, god psykisk helse.

Det er derfor naturleg å bruke desse relasjonane som eit verktøy i å styrke barn i deira utvikling av robustheit – styrke og ein viss motstandskraft. I dette arbeidet er det viktig å ha fokus på å heva barn sin kompetanse, meistring og utvikle eit godt sjølvbilete.

For å styrka barn sin robustheit må dei bli sett, høyrte og forstått for den dei er, og ikkje kva dei gjere - me bekreftar barna positivt på det dei gjere, «så flott, du er ein som hjelper du»).

Me vaksne i barnehagen skal:

- Synleggjera, trygga og anerkjenna barna
- Hjelpa dei å regulera kjensler
- Støtta dei gjennom sorg og skuffelsar (dette er viktig lærdom som alle barn må lære seg å handtere)
- Hjelpa dei til å leika og meistra.

I vår barnehagen er me opptekne av eit godt første møte, og at alle, så langt det let seg gjera, skal bli møtt i garderoben når dei kjem. Dei skal kjenne seg verdifulle allereie der. Me skal vere på golvet saman med barna, me justerer oss etter dei, har felles fokus, deler gleder og sorger, er tilgjengelege for barna når dei har behov for det. Me set ord på kjensler, ser på bilete saman, snakkar om, og namngir i situasjonar («Kari blei skikkeleg glad når du delte bilane dine med ho, det var omtenksomt gjort av deg, du er ein som deler du»).

Vi vil gjennom leik, både i formelle og uformelle situasjonar ha dette temaet med oss. Vi vil bruke Kari Lamer sin teori om korleis jobbe med “Sosial kompetanse”, og i tillegg jobbe med “Samspelmetoden Dialog” av Sigrid Hviding.

(Sjå desse dokumenta på nett). Nokre av personalet utdannar seg til Marte Meo terapeutar slik at dei ved hjelp av video rettleiar personalet i samspelssituasjonar. Målet er å auke kvaliteten på relasjon mellom barn og vaksne.

Fokus på godt samspel mellom born og vaksne vil vera med på å utvikle gode relasjonar mellom born og vaksne, og det vil kunne bidra til eit meir inkluderande barnhagemiljø og betre den psykisk helsa blant barn og unge.

ACTNOW

I år har Sogndal Studentbarnehage sagt ja til å vere med på forskings- og utviklingsprosjektet ACTNOW (Active Learning Norwegian Preschool(er)s. Prosjektet går over 2 år, 2019-2021. Målet er å utvikle ein effektiv og berekraftig modell for kompetanseutvikling for personale i barnehagen for å auke fysisk aktivitet i barnehagen, fremme fysisk aktivitet i samfunnet, betre barn si helse og utvikling og redusere sosial ulikhet i helse og utvikling gjennom tidleg innsats. For dei barna som skal vere med på prosjektet, inneber det å bruke aktivitetsmålar, måling av vekt, høgd og midjemål, testing av motorikk, kognisjon og sjølvregulering. Dei som deltek er barn fødde i 2014 – 2016, altså barna som går på Måne, personalet der er òg med i prosjektet.

Sogndal studentbarnehage er trekt ut til å vera med i tiltaksgruppa. Det inneber kompetanseheving gjennom vidareutdanning på 15 studiepoeng for to av personalet på Måne. Styrar skal følgje utanninga. På barnehagenivå vil ein undersøke korleis tiltaket påverkar praksis knytt til fysisk aktivitet. Hå barn vil det bli undersøkt verknaden av tiltaket på fysisk, motorisk, sosio-emosjonell og kognitiv utvikling.

Prosjektleiar er Eivind Aadland, professor ved institutt for idrett, kosthald og naturfag ved HVL.